

Produksjonsstatistikk 2017 for trykkimpregnert trevirke

Vedlegg til årsberetning for Norsk Impregneringskontroll

Morten Damm og Marcus Olsson
Norsk Treteknisk Institutt

Produksjon

Tabell 1. Oversikt over produksjon av trykkimpregnert tre i Norge i 2017

Produkt	Impregneringsmiddel										Sum
	Kreosot (m ³)			Cu-salt (m ³)			Metallfritt (m ³)		Oljeløst		
	Marint bruk	Klasse A	Klasse AB	Klasse A	Klasse AB	Uklasset	Klasse AB	Uklasset	Klasse B	Uklasset	
Kaipæler	210										210
Trelast	20	92	150								262
Master		1 157		834							1 991
Autovern				749							749
Gjerdestolper		10		13 315							13 325
Annet stolpevirke		20		2 687							2 707
Kledning/takbord					120 891		135				121 026
Terrassebord					160 212		1 400				161 612
Konstruksjonstrelast				2 105	132 441		4 750				139 296
Annet virke		30	-		30 576						30 606
Vinduer									1 200		1 200
Dører									600		600
Annet									-		-
Sum 2017	230	1 309	150	19 689	444 120	0	6 285	0	1 800	0	473 583
Årlig forandring	-23 %	-90 %	-97 %	-23 %	+3 %		+105 %		-51 %		-2 %
Sum 2016	297	12 707	5 231	25 679	432 604	0	3 061	0	3 650	0	483 229
Underlagt kontroll		~100%			~100%			~100%			

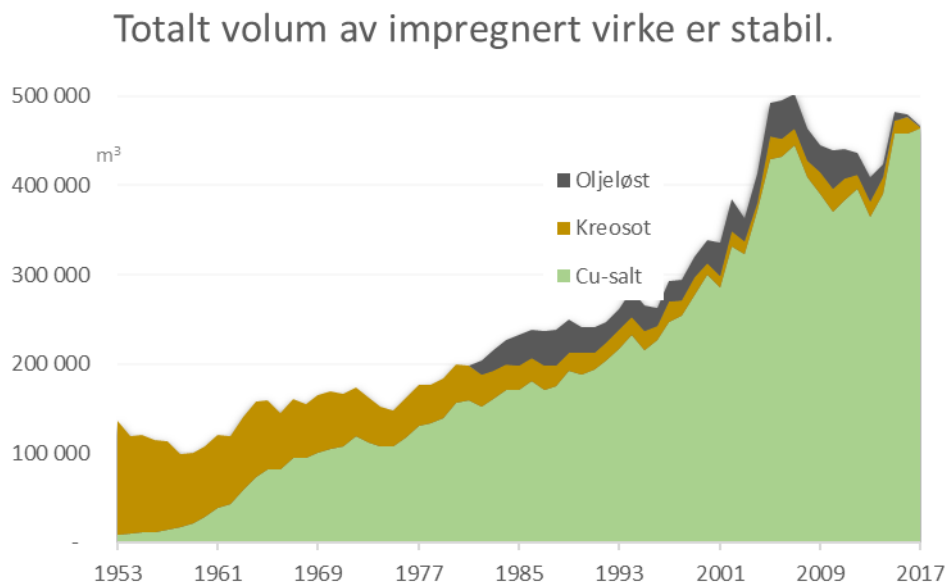
Totalproduksjon

Som det fremgår av Tabell 1, gikk det totale produksjonsvolumet ned 2 prosent fra året før. Totalt volum i 2017 var 473583 m³, ned fra 483 228 m³ i 2016. Produksjon av kreosotimpregnerte produkter var sterkt redusert og skyldes lav produksjon grunnet brann på et av produksjonsstedene. Det totale volumet for saltimpregnerte produkter i kl. AB er for tiden stabilt, mens det for kl. A har vært en reduksjon på 23 prosent. Innrapporterte produksjonstall for metallfrie produkter er doblet det siste året.

I tabell 1 er produksjonen av oljeløste produkter oppgitt som usikkert, noe som skyldes manglende innrapportering fra de produsentene som ikke er medlem av NIK.

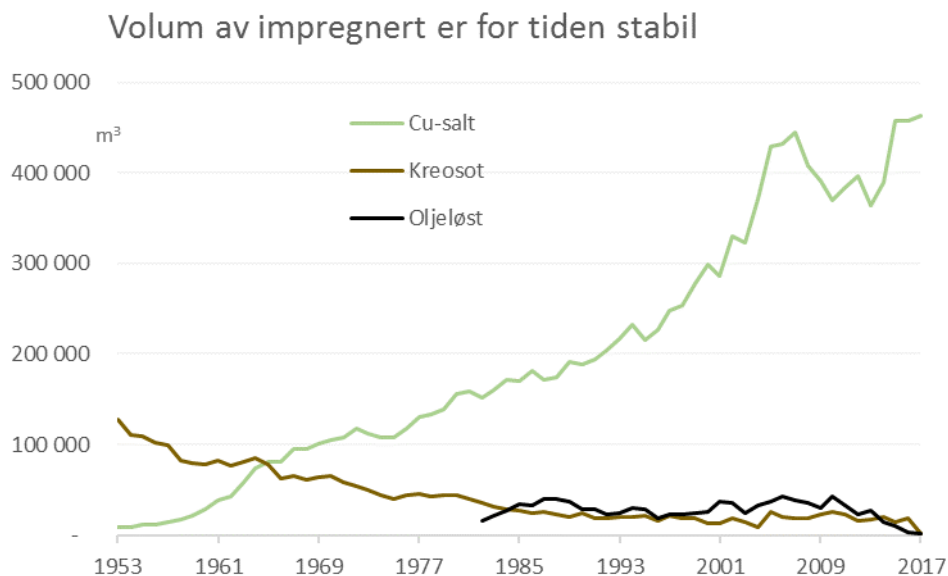
I 2017 var den totale produksjonen for Royalimpregnert virke på 91 605 m³. Av dette utgjorde kledning 45 002 m³, terrassebord 45 518 m³ og annet 6 085 m³. I tabell 1 er Royalimpregnert virke oppgitt som en del av saltimpregnert volum.

Figur 1 viser total produksjon av impregnert virke i Norge i perioden 1953 til 2017.

Figur 1. Produksjon i volum fordelt på ulike impregneringsmidler 1953–2017.

Foruten noen år med ekstra høy vekst i perioden 2003 til 2009 har den totale produksjonen av impregnert virke vært jevn de seneste årene. Figur 2 baseres på samme tall som figur 1, men trenden for de ulike impregneringsmidlene fremkommer tydeligere.

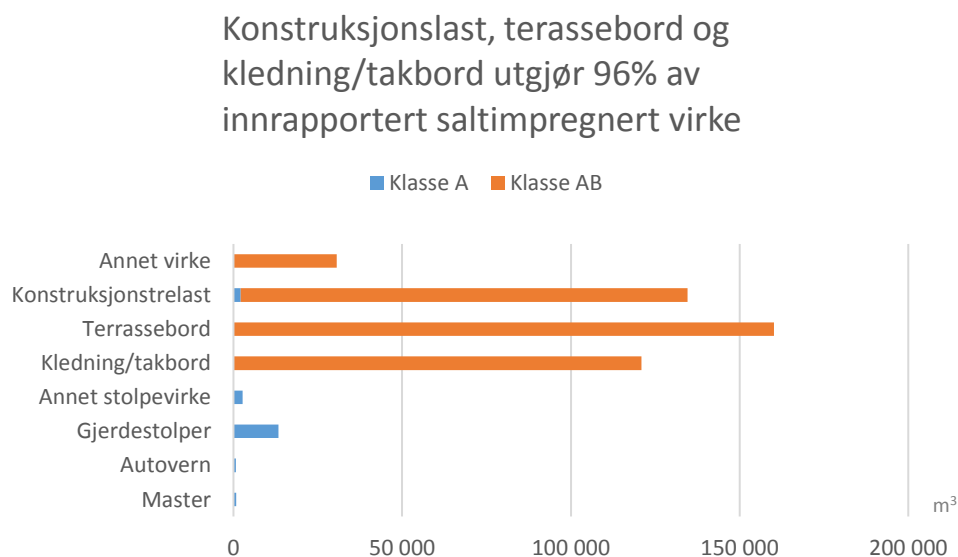
Figur 2. Produksjon i volum fordelt på ulike impregneringsmiddel 1953–2017.

Siden 1950-tallet har det stort sett vært en jevn økning i produksjonen av saltimpregnert virke, med høyest produksjonsvolum i 2017 på ca. 4463 800 m³.

Saltimpregnerte produkter

For produkter impregnert med salt utgjør klasse AB den klart største gruppen, og oppgitt produksjon for saltimpregnert virke er stabil fra året før.

Figur 3 viser oppgitt produksjonsvolum for saltimpregnert produkter i 2017.

Figur 3. Saltimpregnert produksjon fordelt på produktkategorier i 2017.

I klasse A er det totalt meldt inn 19 689 m³. I denne klassen er det hovedsakelig rundvirke, dvs. ledningsmaster, veirekkverk, gjerdestolper o.l. som utgjør volumet.

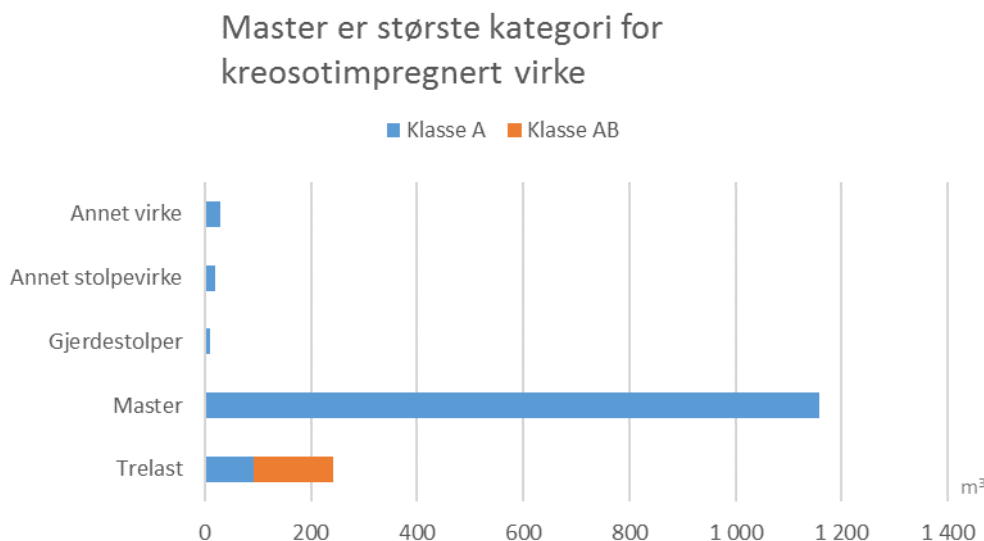
Kreosotimpregnerte produkter

I marint miljø er kreosot det eneste godkjente impregneringsmiddelet. I klasse M er opptakskravet for kreosot på hele 400 kg/m³ yteved. De norske produsentene av kreosot i klasse M tilfredsstill ikke dette kravet, og dette produktet har av den grunn mistet merkeretten i denne klassen. Produktene i dette bruksområdet har derfor fått betegnelsen «Marint bruk». Produksjonen av disse produktene svinger fra år til år og er for 2017 oppgitt til ca. 230 m³.

Bruken av kreosot i marint miljø er begrenset til næringsvirksomhet, og kan ikke benyttes av privatpersoner.

Totalt ble det rapportert inn liten produksjon av kreosot impregnerte produkter i 2017. Det skyldes brann i anlegget til en av de største produsentene av kreosot impregnerte produkter.

Figur 4 viser produksjon av kreosotimpregnert virke i Norge i 2017.

Figur 4. Kreosotimpregnert produksjon fordelt på produktkategorier i 2016.

Master utgjør fremdeles det største volumet av den totale produksjonen av kreosotimpregnert virke. Produksjonsvolumet av kreosot i klasse A var i 2017 omtrent 10 prosent mindre enn året før. Produksjonen i klasse AB for kreosotimpregnert virke er liten og mye redusert fra året før.

Oljeløste produkter

Det totale volumet oljeimpregnerte vinduer og dører som produseres i Norge, er som tidligere år meget usikkert. Flere av de største produsentene i denne klassen er ikke medlemmer av NIK og de flere av disse rapporterer ikke tilbake produksjonsvolum.

Utenrikshandel

Tabell 2 viser eksport av impregnert virke fra norske produsenter i 2017. Totalt ble det eksportert i underkant av 20 000 m³ impregnert virke i 2017.

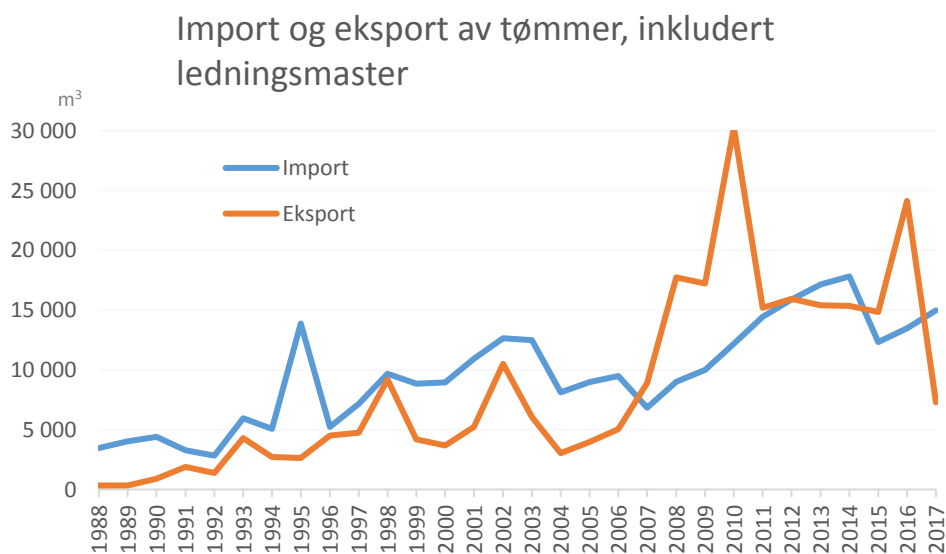
Tabell 2. Eksport av impregnert virke fra Norge i 2017. Alle tall i m³.

	Norden	Europa ex. Norden	Verden ex. Europa	SUM
Master/stolper (kreosot)	106	156	-	262
Trelast (kreosot)	-	-	-	-
Master/stolper (CU-salt)	1 301	-	-	1 301
Trelast (CU-salt)	16 590	1 555	-	18 145
Trelast (metallfritt)	-	-	-	-
Trevare (oljeløste midler)	-	-	-	-
SUM	17 997	1 711	0	19 708

Saltimpregnert trelast er den største eksportkategorien. Tilnærmet 91 prosent av eksporten går til andre nordiske land, der saltimpregnert trelast står for 92 prosent av eksportert volum. I sum for hele verden er også saltimpregnert trelast største kategori, hvor det utgjør tilnærmet hele det totalt eksporterte volumet fra Norge. Fjorårets avvik fra tidligere år produksjons skyldes en brann og produksjonsstopp i en av våre største produsenter.

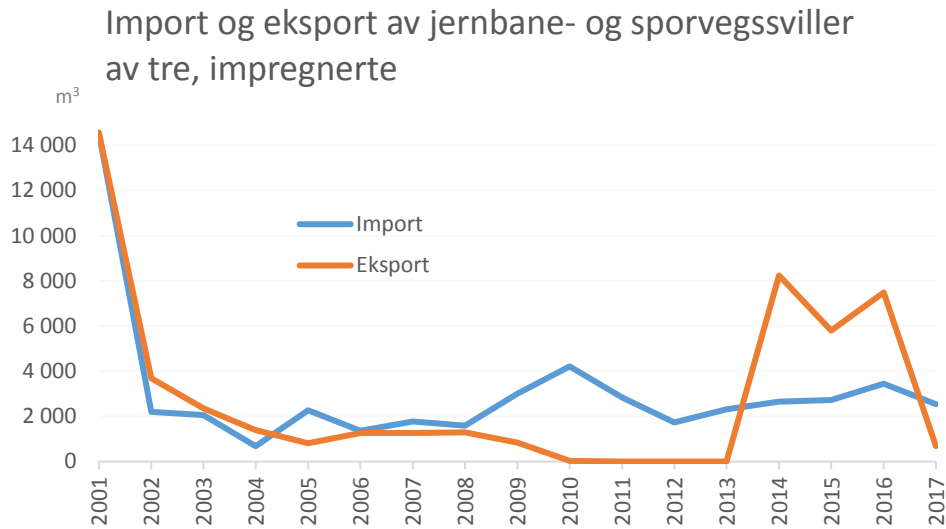
Figur 5 viser tallene til SSB for norsk utenrikshandel med malt, beiset og kreosotbehandlet tømmer. Importen har økt siden 2007 frem til 2014.

I 2015 ble det en nedgang, en økning i importen i 2016 og 2017. Eksporten ble tilnærmet halvert fra 2009 til 2010. En økning i eksporten i 2016 og en ny nedgang i 2017. Tallene som er hentet inn fra SSB er dessverre veldig usikre, de viser også avvik fra de tallene NIK selv samler inn.

Figur 5. Utenrikshandel malt, beiset, kreosotbehandlet tømmer (også ledningsmaster). SSB, 2017.

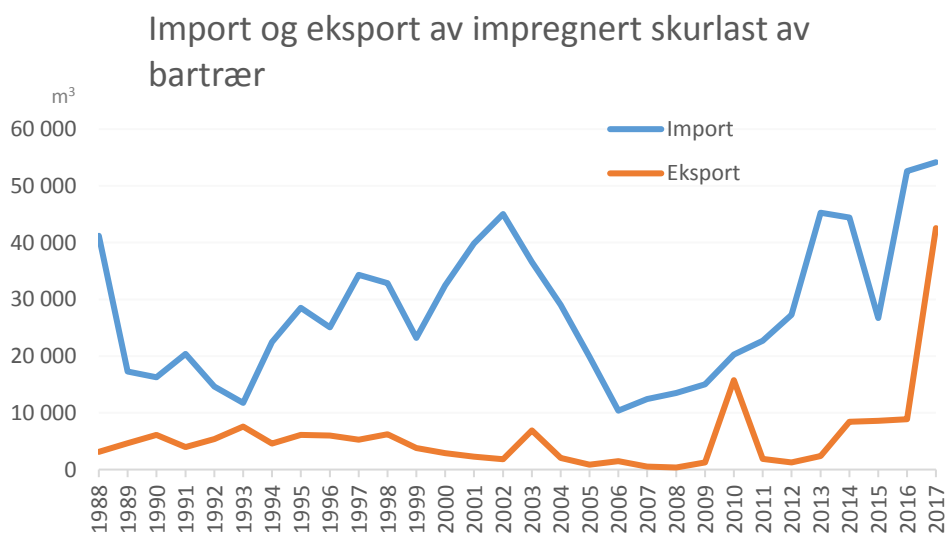
Figur 6 viser norsk utenrikshandel med impregnerte jernbanesviller for perioden 2002 til 2017.

Figur 6. Utenrikshandel impregnerte jernbane- og sporvegssviller av tre. SSB, 2017.

Eksporten gikk kraftig ned fra 2002 til 2005, og tendensen har siden totalt vist en svak nedgang frem til 2013. I perioden 2010–13 ble det ikke eksportert impregnerte jernbane- og sporvegssviller i tre fra Norge. I 2017 ble det eksportert i underkant av 1 000 m³. Importen var i 2017 på rundt 2 500 m³.

Figur 7 viser norsk utenrikshandel med impregnert skurlast av bartrær for perioden 1989 til 2017.

Figur 7. Utenrikshandel impregnert skurlast av bartrær. SSB, 2017.

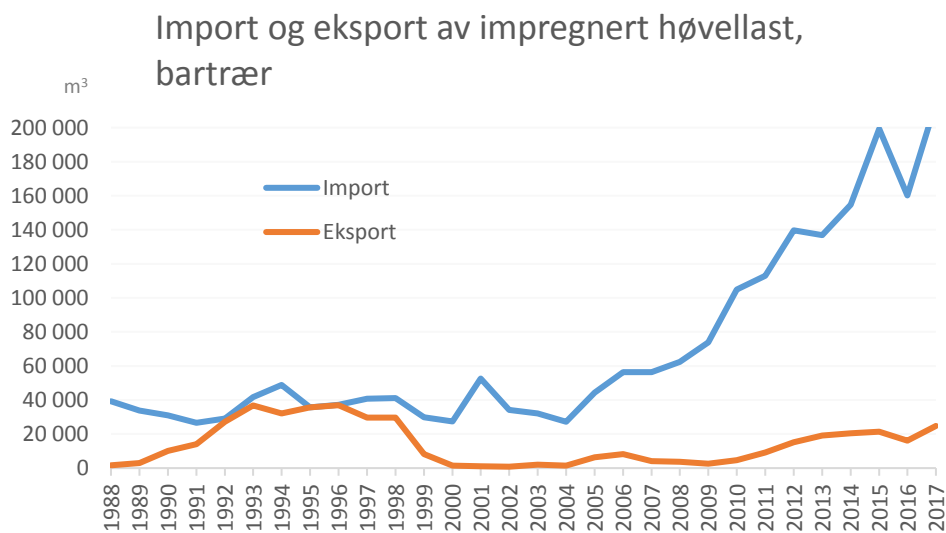
Det kan være store variasjoner i volumet for import og eksport fra år til år. Tendensen viser en svak nedgang på 1990-tallet og frem til 2008, men eksporten har

siden 2013 tatt seg opp. Importen av impregnert skurlast har variert stort i hele perioden fra 1989 frem til i dag. I 2017 nådde importen av impregnert skurlast i overkant av 55 000 m³. Også for dette produktet viser tallene som er hentet inn fra SSB store avvik fra NIKs egen innsamling av produksjonstall. følge tall fra SSB er eksport av impregnert skurlast på rundt 40 000 m³, noe som er langt høyere enn NIKs totale tall for eksport.

Figur 8 viser norsk utenrikshandel med impregnert høvellast av bartrær i perioden 1989 til 2017.

Eksporten av impregnert høvellast sank kraftig mot slutten av 1990-tallet, og utover tidlig 2000-tallet var den under 2 000 m³ per år. Det har totalt vært en liten økning i eksporten av impregnert høvellast og ligger i dag rundt 20 000 m³ per år.

Importen har siden begynnelsen av 2000-tallet vært økende, opp fra ca. 35 000 m³ i år 2000 til nesten 215 000 m³ i 2017.

Figur 8. Utenrikshandel impregnert høvellast av bartrær. SSB, 2017.

Kvalitetskontroll

Norsk Impregneringskontroll (NIK) kvalitetskontrollerte tilnærmet 100 prosent av det totale innrapportert produksjonsvolum i 2017.

Metode

Skjema for rapportering av produksjonstall ble sendt til alle medlemmene av NIK. Totalt ble skjemaet sendt ut til 30 norske medlemmer av NIK. Alle norske medlemmer av NIK er forpliktet til å svare på undersøkelsen.

Usikkerhet

Nær all produksjon av Cu-impregnert produksjon i Norge er underlagt NIK. Når det gjelder kl. B er det for tiden kun ett medlem. Det har vist seg svært krevende å samle inn produksjonstall fra produsenter som ikke er medlem av NIK, spesielt gjelder det produsenter av kl. B. Uten tilstrekkelig tilbakemelding blir statistikken over kl. B usikker. NIK har av den grunn fom. 2017 kun samlet inn produksjonstall fra medlemmer av impregneringskontrollen NIK.

Tall for utenrikshandelen som hentes inn fra SSB import og eksport er dessverre også svært usikker.